TERÂVÎH NAMAZI (1)

Zaman döndü dolaştı, tekrar Ramazan ayına ulaştı. Allah sağlık ve âfiyet içinde Ramazan'ı geçirmeyi nasibetsin ve orucumuzu, ibadetlerimiz, kabul buyursun. İki yıldan beri Ramazan'ın normal şartlar içinde geçiremiyoruz. Korona virüsü ahtapot gibi bütün dünyayı kolları arasına aldı. Nice canları alıp götürdü. Cemaat namazlarını birbirimize sokularak değil mesafeli durarak kılabiliyoruz. Çünkü Kur'ân: *"Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayınız!"* buyurmaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığı, Terâvîhi camilerde değil, evlerde kılınacağı hakkında bir karar almıştır. Dinin ruhuna uygun bir karardır. Bu münasebetle Terâvîh namazının hükmünü okurlarıma açıklamak istiyorum:

Terâvîh, oturmak, istirahat etmek anlamındaki "terviha"nın çoğuludur. Her dört rek'atının sonunda biraz oturulup dinlenildiği için bu namaza "terâvîh" adı verilmiştir.

Ramazan'da gündüzün oruç ibâdetine karşılık, geceleri ihya etmek (değerlendirmek) için nâfile namaz kılmak, erkeklere de kadınlara da sünnettir.

Hz. Peygamber (sav), terâvîh adı altında bir namaz kılmadı ve kıldırmadı. Ancak Ramazan'da yatsının ardından biraz uyuduktan sonra gece ortasında kalkıp Mescide gelerek teheccüd namazı kıldı. Onun Ramazan'da kıldığı bu teheccüd namazına sonradan Terâvîh dendi. Hz. Peygamber, yatsının son sünneti ve bir rek'at vitir de dâhil, 11 rek'at namaz kılmıştır. Buna sabahın iki rek'at sünneti de eklenirse 13 rek'at eder. İşte Hz. Peygamber'in kendi başına kıldığı gece namazı en fazla 13 rek'attır. Hz. Ayşe, bir soru üzerine Peygamber'in, sabahın iki rek'at sünneti dışında kâh yedi, kâh dokuz, kâh on bir rek'at; vitr namazı ile sabahın iki rek'atı da dâhil, on üç rek'at kıldığını söylemiştir. Abdullah ibn Abbâs da Peygamber'in, geceleyin on üç rek'at nâfile kıldığını belirtmiştir (Buhârî, Teheccüd, Keyfe kâne salâtu'n-nebiyyi s.a.v.).

Gelen çeşitli rivâyetlere göre Hz. Peygamber, bazen altı rek'at teheccüd, bir rek'at vitr, bazen sekiz rek'at teheccüd, bir rek'at vitr; ayrıca iki rek'at da sabah namazının sünnetini kılmıştır ki toplam on bir rek'at eder. Bazen de yatsının ve sabahın ikişer rek'at sünneti ve bir rek'at vitir dahil, toplam on üç rek'at nâfile kılmıştır. Hz. Ayşe'nin ifadesine göre Peygamber (sav), gecenin evvelinde uyur, sonunda kalkıp namaz kılar, tekrar yatağına gelirdi. Müezzin ezan okuyunca sıçrar, gerekli ise yıkanır, değilse abdest alıp namaza çıkardı. Geceleyin teheccüde kalktığında ağzını misvak (o zamanki diş fırçası) ile fırçalardı (Buhârî, Teheccüd: Bâbu men nâme evvele'l-leyl, ve tûli'l-kıyâm.).

Aslında sağlam rivâyetlerden anladığımıza göre Peygamber(sav)in Ramazanda kıldığı teheccüd namazına, terâvîh denmiştir. Yoksa Hz. Peygamber, her zaman kıldığı bu nâfile namazlardan ayrı olarak *terâvîh* adı yla bir namaz kılmamıştır.

(devamı yarın..)